

**OCHRONA PRZECIWOPOŻAROWA W ASPEKTCIE ZAGROŻEŃ POŻAROWYCH,
KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH I INNYCH MIEJSCOWYCH ZAGROŻEŃ
– EWAKUACJA I GASZENIE POŻARÓW PODCZAS POKOJU,
PO OGŁOSZENIU STANU WOJENNEGO I STANU WOJNY**

**bryg. w st. sp. mgr inż. Artur Tomalik – Starszy Specjalista
ds. Ochrony Przeciwpożarowej w GIG - PIB**

USTAWA Z DNIA 24 SIERPNI 1991 R. O OCHRONIE RZECIWPOŻAROWEJ (T. J. DZ. U. Z 2025 R. POZ. 188)

Art. 1. Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- 1) **zapobieganie** powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- 2) **zapewnianie sił i środków** do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia oraz na rzecz ochrony ludności;
- 3) **prowadzenie działań ratowniczych** przez jednostki ochrony przeciwpożarowej.

Art. 3. 1. Osoba fizyczna, **osoba prawna, organizacja lub instytucja korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.**

2. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, **obektu lub terenu, a także podmioty**, o których mowa w ust. 1, **ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych**, w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach.

USTAWA Z DNIA 24 SIERPANIA 1991 R. O OCHRONIE RZECIWPOŻAROWEJ (T. J. DZ. U. Z 2025 R. POZ. 188)

Art. 4. 1. Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany:

- 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;**
- 2) wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice;**
- 3) zapewnić przeglądy techniczne, konserwacje oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie;**
- 4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;**
- 5) przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej;**
- 6) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;**
- 7) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.**

1a. Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w ust. 1, stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje – w całości lub w części – ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

DZIEDZINY RATOWNICTWA WG ROZPORZĄDZENIA MIN. SPR. WEWN. I ADM. W SPRAWIE SZCZEGÓŁOWEJ ORGANIZACJI KRAJOWEGO SYSTEMU RATOWNICZO-GAŚNICZEGO

DZIEDZINY RATOWNICTWA W OCHRONIE PRZECIWPOŻAROWEJ:

– **WALKA Z POŻARAMI** - planowanie, organizowanie i realizacja działań ratowniczych niezbędnych do ugaszenia pożaru, a także do zmniejszenia lub likwidacji zagrożenia pożarowego lub wybuchowego.

Priorytetowe czynności:

- a) **dotarcie i wykonanie dostępu do zagrożonych lub uszkodzonych osób**, wraz z przeprowadzeniem medycznych działań ratowniczych, **i ewakuację poza strefę zagrożenia**,
- b) **przygotowanie dróg ewakuacji** zagrożonych lub uszkodzonych osób oraz ratowników,
- c) **zapewnienie bezpieczeństwa zagrożonym lub uszkodzonym osobom oraz ratownikom;**

– **RATOWNICTWO TECHNICZNE** - poszukiwanie i dotarcie do zagrożonych lub uszkodzonych osób oraz zwierząt.

Priorytetowe czynności:

- a) **dotarcie i wykonanie dostępu do zagrożonych lub uszkodzonych osób**, wraz z przeprowadzeniem medycznych działań ratowniczych, **lub ich ewakuację poza strefę zagrożenia**,
- b) **przygotowanie dróg ewakuacji** zagrożonych lub uszkodzonych osób oraz ratowników,
- c) **zapewnienie bezpieczeństwa zagrożonym lub uszkodzonym osobom oraz ratownikom.**

DZIEDZINY RATOWNICTWA WG ROZPORZĄDZENIA MIN. SPR. WEWN. I ADM. W SPRAWIE SZCZEGÓŁOWEJ ORGANIZACJI KRAJOWEGO SYSTEMU RATOWNICZO-GAŚNICZEGO

– **RATOWNICTWO CHEMICZNE I EKOLOGICZNE** - działania niezbędne do zmniejszenia lub likwidacji bezpośrednich zagrożeń stwarzanych przez substancje niebezpieczne dla ludzi, zwierząt, środowiska lub mienia.

Priorytetowe czynności:

- a) dotarcie i wykonanie dostępu do zagrożonych lub uszkodzonych osób, wraz z przeprowadzeniem medycznych działań ratowniczych, lub ich ewakuację poza strefę zagrożenia,
- b) przygotowanie dróg ewakuacji zagrożonych lub uszkodzonych osób oraz ratowników,
- c) zapewnienie bezpieczeństwa zagrożonym lub uszkodzonym osobom oraz ratownikom,
- d) ewakuacja i ratowanie osób, a następnie zwierząt oraz ratowanie środowiska i mienia przed skutkami bezpośrednich zagrożeń stwarzanych przez substancje niebezpieczne.

DZIEDZINY RATOWNICTWA WG ROZPORZĄDZENIA MIN. SPR. WEWN. I ADM. W SPRAWIE SZCZEGÓŁOWEJ ORGANIZACJI KRAJOWEGO SYSTEMU RATOWNICZO-GAŚNICZEGO

– **RATOWNICTWO MEDYCZNE** – organizowanie i realizacja medycznych działań ratowniczych:

- a) **rozpoznanie u osób poszkodowanych stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego oraz prowadzenie segregacji pierwotnej i udział w segregacji wtórnej;**
- b) **zastosowanie technik i sprzętu niezbędnych do ratowania życia i zdrowia** w zależności od rodzaju, skali i miejsca zdarzenia oraz liczby osób poszkodowanych;
- c) **zapewnienie ciągłości realizowanego procesu ratowania osób znajdujących się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego na miejscu zdarzenia**, w tym współpraca z jednostkami systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w czasie realizacji medycznych działań ratowniczych przed przeprowadzeniem segregacji wtórnej, również w punkcie lub obszarze pomocy medycznej;
- d) **określenie sposobu postępowania ze sprzętem medycznym.**

Działania ratownicze z ratownictwa medycznego, w zakresie wynikającym z planu ratowniczego, prowadzą podmioty realizujące zadania z zakresu medycznych działań ratowniczych.

Do czasu przybycia na miejsce zdarzenia zespołu ratownictwa medycznego lub lotniczego zespołu ratownictwa medycznego, kierujący działaniem ratowniczym może wskazać koordynatora medycznych działań ratowniczych.

CO TO JEST EWAKUACJA - PROWADZONE DZIAŁANIA

Ewakuacja jako działanie priorytetowe – zorganizowane przemieszczenie ludzi z miejsca, w którym występuje zagrożenie, na obszar bezpieczny.

Ewakuacja może:

- Być działaniem na stosunkowo niewielką skalę, jak na przykład wyprowadzenie ludzi z pojedynczego budynku zagrożonego pożarem (np. podczas pokoju)
- Stanowić dużą i złożoną akcję logistyczną, jak w przypadku obszarów dotkniętych żywiołem (np. podczas powodzi), albo podczas stanu wojennego i wojny
- Dotyczyć ludzi, zwierząt i/lub mienia.

PODSTAWY PRAWNE EWAKUACJI – GDZIE SZUKAĆ

W zakresie przygotowania obiektu do bezpiecznej ewakuacji:

*Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych
i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r.
w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów
budowlanych i terenów*

Rozdział 4. Ewakuacja

PODSTAWY PRAWNE EWAKUACJI – GDZIE SZUKAĆ

W zakresie prowadzenia ewakuacji:

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej

Art. 4.

1. Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest obowiązany: (...)

4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;

PODSTAWY PRAWNE EWAKUACJI – GDZIE SZUKAĆ

W zakresie prowadzenia ewakuacji c.d.:

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej

Art. 25.

1. Kierujący działaniem ratowniczym może:

1) zarządzić ewakuację ludzi i mienia (...)

2. Kierujący działaniem ratowniczym ma prawo żądać niezbędnej pomocy od instytucji, organizacji, przedsiębiorców i osób fizycznych.

PODSTAWY PRAWNE EWAKUACJI – GDZIE SZUKAĆ

Szczegółowe zasady korzystania z w/w uprawnień przez kierującego precyzuje:

*Rozporządzenie Rady Ministrów
z dnia 4 lipca 1992 r. w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw
przez kierującego działaniem ratowniczym.*

BEZPIECZNE MIEJSCA DO EWAKUACJI

BEZPIECZNE MIEJSCA DO EWAKUACJI

EWAKUACJA OSÓB Z DYSFUNKCJAMI I GASZENIE POŻARÓW

Ewakuacja osób z dysfunkcjami wzroku;

Ewakuacja osób z dysfunkcjami słuchu;

Ewakuacja osób z dysfunkcjami mowy;

Ewakuacja osób z zaburzeniami psychicznymi, umysłowymi;

Ewakuacja osób niesprawnych ruchowo i hospitalizowanych;

a także gaszenie pożarów ... ze szczegółami na organizowanych kursach przez Główny Instytut Górnictwa – Państwowy Instytut Badawczy

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

